

Krajowa Izba Gospodarcza
„Przemysł Spożywczy”
ul. Z. Modzelewskiego 58a/90
02-679 Warszawa

Warszawa, 22 stycznia 2004 r.

Pan Poseł
Mieczysław Czerniawski
Przewodniczący
Komisji Finansów Publicznych
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Wielce Szanowny Panie Przewodniczący!

W związku z prowadzonymi na forum Sejmu pracami nad rządowym projektem ustawy o podatku od towarów i usług - druk sejmowy nr 1874, Krajowa Izba Gospodarcza „Przemysł Spożywczy” w uzupełnieniu do przesłanego 19 listopada 2003 r. pisma przedstawiającego zagrożenia wynikające, dla polskich producentów napojów bezalkoholowych, z niektórych zapisów projektu rozpatrywanej ustawy wraz z propozycją zmian tych postanowień przedstawiam Panu Przewodniczącemu materiał analityczny obrazujący potencjalne skutki budżetowe w przypadku ustanowienia na napoje bezalkoholowe jednolitej stawki VAT w wysokości 22%.

Z poważaniem

Prezes KIG „PS”
Tadeusz Pokrywka

Analiza skutków budżetowych unifikacji stawek podatku VAT na napoje bezalkoholowe na poziomie 22%

Izba przedstawia wyniki dokonanej analizy konsekwencji ujednoczenia stawki podatku od towarów i usług na napoje bezalkoholowe na poziomie 22%.

Spadek wpływów z podatku VAT w związku ze spadkiem sprzedaży w regionach przygranicznych	50 mln zł
Spadek wpływów z podatku VAT w wyniku spadku sprzedaży napojów w kraju	140 mln zł
Wzrost kosztów dopłat do eksportu cukru w wyniku spadku jego zużycia w kraju	60 mln zł
Spadek wpływów z podatków bezpośrednich oraz wzrost kosztów socjalnych w związku ze spadkiem zatrudnienia w branży	200 mln zł
Ogółem wzrost wydatków/spadek wpływów budżetu państwa	450 mln zł

Niezależnie od skutków finansowych dla budżetu państwa, należy podkreślić, iż w wyniku pogorszenia się konkurencyjności branży, potencjalnie ustalenie jednolitej stawki na poziomie 22% może spowodować utratę **8.000 miejsc pracy**.

Sposób ustalenia powyższych skutków budżetowych zawarto w załączniku do analizy.

Załącznik - metodologia ustalenia skutków budżetowych unifikacji stawek na napoje bezalkoholowe na poziomie 22%.

Rozpatrując sytuację, jaka może się ukształtować na rynku napojów bezalkoholowych w Polsce po 1 maja 2004 r., w ocenie Izby należy wziąć pod uwagę **swobodę przepływu osób i towarów przez granice Polski ze wszystkimi państwami ościennymi** poza Obwodem Kaliningradzkim, Białorusią i Ukrainą. Spowoduje to w konsekwencji istotne **zwiększenie wolumenu nierejestrowanego obrotu przygranicznego** realizowanego przez osoby fizyczne. Z tych też względów, **utrzymanie dotychczasowej stawki VAT na napoje i podwyższenie stawki VAT na soki** spowoduje następujące konsekwencje:

- W wyniku zwiększenia wolumenu handlu transgranicznego nastąpi **spadek popytu na napoje w regionach przygranicznych Polski**, ze względu na to, iż konsumenci polscy będą zaopatrywać się w te produkty w sąsiednich państwach członkowskich Unii Europejskiej, gdzie stawki te są znacznie niższe niż w Polsce, a mianowicie w:
 - Czechy - 5%
 - Niemcy - 16%
 - Słowacja - 14%
 - Litwa - 18%

co w konsekwencji znajdzie odzwierciedlenie w cenie końcowej tych towarów. Dojdzie także do sytuacji, gdy w **regionach przygranicznych będzie korzystniej zaopatrywać się w polskie produkty w państwach sąsiednich**. Należy podkreślić, iż **taki rozwój sytuacji, z punktu widzenia interesów polskiego budżetu będzie zjawiskiem niezwykle niekorzystnym, ponieważ związane będzie z zapłatą VAT od polskiego wyrobu w innym państwie członkowskim UE.**

- Obecne obroty na rynku napojów w regionach nadgranicznych szacuje się na ok. **300 mln zł rocznie**. Odpływ polskich konsumentów na zakupy po drugiej stronie granicy może spowodować redukcję tych obrotów o **50 do 75 %**, czyli nawet o **niemal 225 mln zł rocznie**. Spowoduje to w konsekwencji **spadek wpływów z podatku VAT o ok. 50 mln zł**.
- Ponadto, utrzymanie dotychczasowej stawki VAT na napoje i ewentualne podwyższenie stawki na soki, wskutek **wysokiej elastyczności cenowej popytu na te wyroby, w połączeniu z wysoką konkurencyjnością tego rynku**, spowoduje **spadek popytu na wyroby całego sektora w Polsce, szacowanego przez Izbę na 4,2 mld zł rocznie, o ok. 20-25%**. Wpływ na to będzie miała także większa swoboda wejścia na rynek polski tych towarów i firm je produkujących z sąsiednich krajów członkowskich UE. Istotnym czynnikiem będzie także **wzrost kosztów produkcji tych wyrobów, w wyniku wzrostu cen cukru**. Szacujemy, że **łącznie ten spadek produkcji może wynieść w ujęciu wartościowym około 1,05 mld zł rocznie**. Spowoduje on następujące konsekwencje:

- **spadek wpływów z podatku VAT o ok. 230 mln zł**, skompensowany tylko częściowo wzrostem z wpływów z tego podatku w wyniku podwyższenia stawki dla soków (o ok. 90 mln zł).
- **spadek zużycia cukru** przez ten sektor, będący jego głównym konsumentem, o około 70 tys. ton. Konieczność wyeksportowania takiej ilości cukru z rynku krajowego spowoduje dodatkowe koszty w postaci dopłat **w wysokości ok. 60 mln zł**. Konieczne będzie także zabudżetowanie dodatkowych wydatków związanych z kosztami skupu cukru po cenach interwencyjnych.
- spadek popytu wywoła konieczność szybkich działań dostosowawczych w postaci cięcia kosztów, co spowoduje w pierwszej kolejności zmniejszenie zatrudnienia w firmach sektora napojowego. Szacujemy, że **swoje miejsca pracy w firmach napojowych i u ich kooperantów może stracić ok. 8.000 osób**. Spowoduje to spadek wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, zwiększenie kosztów opieki socjalnej, a także zmniejszenie wpływów z VAT od kupowanych przez zwolnione osoby towarów i usług, wreszcie wskutek pogorszenia sytuacji konkurencyjnej firm, także spadek wpływów z podatku CIT. **Łączna wartość spadku wpływów / wzrostu wydatków z budżetu państwa w wyniku takiego zjawiska szacowana jest na około 200 mln zł.**
- **W konsekwencji łączne koszty realizacji tego rozwiązania podatkowego dla polskiego budżetu mogą zamknąć się sumą ok. 450 mln zł.**

Korzyści z unifikacji stawek na poziomie 7%

- Brak odpływu klientów przygranicznych do państw ościennych;
- W wypadku Niemiec, Słowacji i Litwy, napływ klientów przygranicznych, szacowany wzrost handlu przygranicznego o ok. 10% (**wzrost wpływów z tytułu podatku VAT - 3 mln zł**);
- Z uwagi na to, że popyt na napoje wykazuje dużą zmienność w stosunku do ceny, szacuje się, że spadek ceny o 15% spowoduje wzrost popytu o ok. 20% (**wzrost sprzedaży o 850 mln zł, co w rezultacie zwiększy wpływy z tytułu podatku VAT o 60 mln zł**);
- Neutralizacja wpływu podwyżki cen cukru;
- Zwiększenie zużycia cukru przez branżę napojów - mniejszy koszt dopłat.